

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
terviktekst
08.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 05.07.2023, 270

Universaalteenuse osutamise kohustuse täitmisega seotud kulude hindamise ja hüvitamise kord

Vastu võetud 17.03.2006 nr 25
[RTL 2006, 25, 451](#)
jõustumine 25.03.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
25.03.2008	RTL 2008, 26, 383	05.04.2008
10.06.2014	RT I, 13.06.2014, 2	01.07.2014, määruses on läbivalt asendatud sõna „Konkurentsiamet” sõnadega „Tehnilise Järelevalve Amet” vastavas käändes
22.06.2023	RT I, 05.07.2023, 7	08.07.2023

Määrus kehtestatakse «[Elektroonilise side seaduse](#)» § 75 lõike 5 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse universaalteenuse osutamise kohustuse täitmisega seotud ebamõistlikult koormavate kulude hindamise ja hüvitamise kord.

§ 2. Kulude hüvitamise taotluse esitamise tingimused ja taotluse menetlemine

(1) Universaalteenuse osutamise kohustusega sideettevõtjal (edaspidi *universaalteenuse osutaja*) on õigus esitada taotlus eelmisel majandusaastal universaalteenuse lepinguga määratud piirkonnas universaalteenuse osutamise kohustuse täitmisega seotud ebamõistlikult koormavate kulude hüvitamiseks (edaspidi *taotlus*).

(2) Taotlus peab sisaldama vähemalt:

- 1) universaalteenuse osutamise kohustuse piirkonnas olevate kõigi üldkasutatava telefonivõrguga ühenduste (edaspidi *ühendus*) arvu, sealhulgas universaalteenuse lepingu kehtivuse ajal lisandunud ühenduste arvu, universaalteenuse kohustuse täitmise tõttu lisandunud ühenduste arvu, nende ühenduste geograafilist paiknemist, märkides ära keskmise kauguse lähima telefonijaamani ja nende ühenduste vahendusel pakutavate kõigi sideteenuste mahtusid;
- 2) määruse §-s 3 esitatud meetodika alusel koostatud universaalteenuse osutamise kohustusega seotud kulude ja tulude aruannet;
- 3) selgitust, milliste ühenduste loomine oli tingitud universaalteenuse osutamise kohustuse täitmisest.

(3) Taotluse võib Tehnilise Järelevalve Ametile esitada üks kord aastas hiljemalt 31. juuliks.
[[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014](#)]

(4) Tehnilise Järelevalve Ametil on õigus nõuda täiendavat teavet § 3 lõikes 2 nimetatud tulude ja kulude arvestuse õigsuse kontrollimiseks, juurdepääsu täiendavatele dokumentidele ning saada muud teavet.
[[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014](#)]

(5) Tehnilise Järelevalve Amet vaatab taotluse läbi ja teeb otsuse kavandi universaalteenuse osutaja universaalteenuse kohustuse täitmisega seotud ebamõistlikult koormavate kulude hüvitamise või tehtud kulude mitte hüvitamise kohta (edaspidi *otsuse kavand*) 90 päeva jooksul alates taotluse saamisest.
[[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014](#)]

(6) Lõikes 5 nimetatud tähtja kulgemine peatub Tehnilise Järelevalve Ameti taotluse täiendava teabe saamiseks esitamisest kuni nõutud teabe esitamiseni kuid mitte kauemaks kui 60 päevaks.
[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

§ 3. Universaalteenuse osutamise kohustusega seotud kulude ja tulude aruanne

(1) Universaalteenuse osutamise kohustusega seotud kulude ja tulude aruanne peab sisaldama universaalteenuse lepinguga määratud piirkonnas pakutavate sideteenuste osutamise tulusid ja kulusid, mis on osaliselt või täielikult seotud elektroonilise side võrgu (edaspidi *sidevõrk*) kasutamisega selles piirkonnas.

(2) Aruanne peab hõlmama universaalteenuse osutamise kohustuse piirkonnas hüvitamist taotletaval perioodil tekkinud sideteenuste kulusid ja tulusid järgmiselt:

- 1) kõigi ühenduste kulud ja tulud;
- 2) universaalteenuse lepingu kehtivuse ajal loodud kõigi ühenduste kulud ja tulud;
- 3) universaalteenuse lepingu kehtivuse ajal universaalteenuse kohustuse täitmise tõttu loodud ühendusega lisandunud kulud ja tulud.

(3) Lõike 2 punktis 1 nimetatud kulud peavad hõlmama:

- 1) universaalteenuse osutamise kohustuse piirkonnas kõigi ühendustega seotud kõiki kulusid;
- 2) punktis 1 sätestatud ühenduste kaudu osutatavate kõikide sideteenuste kulusid teenuste lõikes.

(4) Lõike 2 punktis 2 nimetatud kulud peavad hõlmama:

- 1) universaalteenuse osutamise kohustuse piirkonnas universaalteenuse lepingu kehtivuse ajal loodud ühendustega seotud kõiki kulusid;
- 2) punktis 1 sätestatud ühenduse kaudu osutatavate kõikide sideteenuste kulusid teenuste lõikes.

(5) Lõike 2 punktis 3 nimetatud kulud peavad hõlmama:

- 1) universaalteenuse osutamise kohustuse piirkonnas universaalteenuse lepingu kehtivuse ajal universaalteenuse kohustuse täitmise tõttu loodud ühendustega seotud kõiki lisandunud kulusid;
- 2) punktis 1 sätestatud ühenduse kaudu osutatavate kõikide sideteenuste lisandunud kulusid teenuste lõikes.

(6) Universaalteenuse osutaja arvestab lõikes 2 nimetatud kulud järgneva valemi kohaselt:

$Kulud = tegevuskulud + kulum + kapitalikulud$

(7) Kapitalikulud arvutatakse maksude-eelse kaalutud keskmise kapitali hinna korrutamisel kapitalikasutuse mahuga ehk lõikes 2 toodud kuludele vastavate hüvitamist taotletava perioodi keskmise varade mahuga.

(8) Universaalteenuse osutaja kapitalikulude arvestus võib sisaldada mõistlikku kasumit. Tehnilise Järelevalve Amet hindab kasumi mõistlikkust ning teeb otsuse mõistliku kasumi suuruse kohta igal aastal, arvestades Euroopa Liidu elektroonilise side sektori keskmist analoogset näitajat ja Eesti eripära. Eesti eripära hinnatakse riigireitingute alusel.
[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(9) Universaalteenuse osutaja arvestab põhiliste sidevõrgu osade kulumi hindamisel järgmisi majanduslikult kasulikke kasutusaegasid:

- 1) sidevõrgu lülitusseadmed – 10 aastat;
- 2) sidevõrgu ülekandeliinid – 20 aastat;
- 3) sidevõrgu ülekandesüsteemid – 10 aastat;
- 4) liinirajatised – 20 aastat;
- 5) sidevõrgu haldamise seadmed – 6 aastat;
- 6) hooned – 25 aastat;
- 7) muud sidevõrgu osad – 10 aastat.

(10) Kulum leitakse vara maksumusest lineaarset kulumiarvestuse meetodit kasutades.

(11) Universaalteenuse osutaja esitab lõikes 2 nimetatud tulud lõikes 2 nimetatud kuludega samas jaotuses.

§ 4. Kulude koormavuse hindamine

(1) Taotlusega esitatud aruande ja täiendavalt saadud teabe alusel hindab Tehnilise Järelevalve Amet, kas universaalteenuse osutamise kohustuse täitmise seotud kulud on ebamõistlikult koormavad.
[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(2) «Elektroonilise side seaduse» § 73 lõikes 1 sätestatud alustel määratud universaalteenuse osutaja kulud loetakse ebamõistlikult koormavaks, kui § 3 lõike 2 punktis 3 nimetatud:

- 1) kulud ei hõlma universaalteenuse osutamise kohustusest tehtavate tavapärase äritegevuse kulusid;
- 2) kulud ei hõlma kulusid, mis on tehtud enne universaalteenuse osutajaks määramist;
- 3) kulud on seotud universaalteenuse osutamise kohustusega;
- 4) kulud ühe ühenduse eest ei ületa universaalteenuse osutaja poolt avalikule konkursile või riigihankele esitatud universaalteenuse osutamise lisanduvaid kulusid ühe ühenduse eest;

5) paragrahvi 3 lõike 2 punktis 3 nimetatud tulud ühe ühenduse eest ei ole väiksemad kui universaalteenuse osutaja poolt avalikule konkursile või riigihankele esitatud universaalteenuse osutamisega kaasnevad tulud ühe ühenduse eest.

(3) «Elektroonilise side seaduse» § 73 lõikes 2 sätestatud alustel määratud universaalteenuse osutaja kulud ja tulud on põhjendatud juhul, kui § 3 lõike 2 punktis 3 nimetatud:

- 1) kulud ei hõlma universaalteenuse osutamise kohustusega tehtavaid tavapärase äritegevuse kulusid;
- 2) kulud ei hõlma kulusid, mis on tehtud enne universaalteenuse osutajaks määramist;
- 3) kulud on seotud universaalteenuse osutamise kohustusega;
- 4) tulud ühe ühenduse eest ei ole väiksemad kui «Elektroonilise side seaduse» § 74 lõike 2 alusel majandusvaldkonna eest vastutava ministri määratud universaalteenuse lõppkasutajalt võetav universaalteenuse taskukohane tasu;

[RT I, 05.07.2023, 7- jõust. 08.07.2023]

5) kulud ühe ühenduse eest ei ole suuremad kui «Elektroonilise side seaduse» § 74 lõike 2 alusel majandusvaldkonna eest vastutava ministri määratud universaalteenuse lõppkasutajalt võetav universaalteenuse taskukohane tasu ja universaalteenuse lepingus sätestatud ühe ühenduse loomise eest maksimaalselt saadava tasu summa.

[RT I, 05.07.2023, 7- jõust. 08.07.2023]

§ 5. Hüvitise suurus

(1) Kui Tehnilise Järelevalve Amet leiab pärast universaalteenuse osutamise kohustuse täitmisega seotud kulude põhjendatuse hindamist, et universaalteenuse osutamise kohustuse täitmine oli universaalteenuse osutajale ebamõistlikult koormav, hindab Tehnilise Järelevalve Amet taotletava hüvitise suurust.

[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(2) Universaalteenuse osutamise kohustuse täitmisega seotud ebamõistlikult koormavate kulude hüvitamine toimub universaalteenuse osutamise kohustusega sideettevõtjale üksnes ulatuses, milles universaalteenuse pakkuja poolt lõppkasutajalt võetav taskukohane tasu ei võimalda universaalteenuse osutamise kohustuse täitmisega seotud põhjendatud kulude katmist ja mõistliku kasumi saamist.

(3) Maksimaalselt makstavaks tasuks on universaalteenuse kohustuse täitmise tõttu loodud ühenduste arvu ja universaalteenuse lepingus sätestatud ühe ühenduse loomise eest maksimaalselt saadava tasu korrutis.

§ 6. Hüvitamise otsus

(1) Tehnilise Järelevalve Amet koostab otsuse kavandi, mis sisaldab informatsiooni:

[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

- 1) kulude ja tulude põhjendatuse kohta;
- 2) kulude koormavuse kohta;
- 3) hüvitise suuruse kohta.

(2) Tehnilise Järelevalve Amet saadab otsuse kavandi taotluse esitanud universaalteenuse osutajale posti teel ja elektrooniliselt ning teeb otsuse kavandi avalikkusele kättesaadavaks oma veebilehel, jättes välja äri- ja riigisaladust sisaldava informatsiooni.

[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(3) Taotluse esitanud universaalteenuse osutajal on õigus esitada Tehnilise Järelevalve Ametile kirjalik arvamus otsuse kavandi kohta 20 päeva jooksul arvates otsuse kavandi kättesaamisest. Teistel huvitatud isikutel on õigus 15 päeva jooksul arvates otsuse kavandi avalikustamise päevast esitada selle kohta Tehnilise Järelevalve Ametile kirjalikke arvamusi.

[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(4) Tehnilise Järelevalve Amet teeb otsuse universaalteenuse osutaja universaalteenuse kohustuse täitmisega seotud ebamõistlikult koormavate kulude hüvitamise või tehtud kulude mitte hüvitamise kohta (edaspidi *otsus*) 50 päeva jooksul arvates taotluse esitanud universaalteenuse osutaja poolt otsuse kavandi kättesaamisest. Tehnilise Järelevalve Amet arvestab otsuse tegemisel otsuse kavandi kohta esitatud arvamusi, nende mitte arvestamisel peab ta seda otsuses põhjendama.

[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(5) Tehnilise Järelevalve Amet edastab otsuse taotluse esitanud universaalteenuse osutajale posti teel. Tehnilise Järelevalve Amet teeb otsuse avalikkusele kättesaadavaks oma veebilehel viie tööpäeva jooksul alates otsuse tegemisele järgnevast päevast, jättes välja äri- ja riigisaladust sisaldava informatsiooni.

[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

§ 7. Universaalteenuse osutamisega seotud ebamõistlikult koormavate kulude hüvitise väljamaksmine

(1) Universaalteenuse osutamisega seotud ebamõistlikult koormavad kulud hüvitatakse «Elektronilise side seaduse» §-s 82 sätestatud universaalteenuse maksest.

(2) Kui väljamakstava hüvitise suurus jooksva eelarveaastal ületab eelmisest eelarveaastast jooksvasse eelarveaastasse üle kantud kasutamata jäänud maksete ja jooksva eelarveaastal riigieelarvesse laekunud universaalteenuse maksete summat, makstakse puuduv osa välja hiljemalt järgmisel eelarveaastal laekunud universaalteenuse makse arvel.

(3) Kui majandusaastal esitab taotluse mitu universaalteenuse osutajat, kelle puhul toimub kulude hüvitamine, arvutatakse hüvitise väljamakstavad osad proportsionaalselt hüvitamisele kuuluvate summadega võttes arvesse kõiki taotlusi.

(4) Kui otsus tehakse taotluse esitamisest erineval kalendriaastal, arvestatakse otsuse alusel hüvitamiseks ettenähtud summa maha otsuse tegemise aastal riigieelarves universaalteenuse osutaja ebamõistlikult koormavate kulude hüvitamiseks ettenähtud maksetest.

(5) Tehnilise Järelevalve Amet koostab hüvitise väljamaksmiseks maksegraafiku, arvestades laekuvate universaalteenuse maksete suurust ning teostab väljamakseid maksegraafiku alusel.
[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(6) Tehnilise Järelevalve Ametil on õigus teha hüvitise väljamakse kolmes osas alates otsuse tegemisest ühe kalendriaasta jooksul
[RT I, 13.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]